

سروش

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته‌ای مجموعه اسلامی در اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ح . اشرف ادیب

جلد ۱-۸

۱۹ رجب ۱۳۳۰ پنجشنبه ۲۱ خزیران ۱۳۲۸

عدد ۱۸-۲۰۰

اختیار دین چکینمہ بن (سبیل الرشاد) بودجه سنك كفايتسز لکنه باقيه رق بومقصد علوی به طوغری برخطوه دها آتمغه عزم ایتش ، توفیقات کبریاه استناداً بیوک و مصرفی برایشه کیریشمشدر :

هندستان ، ترکستان ، ترکمنستان ، بخارا ، چین ، رومانیاء ، بلغارستان ، کبی مملکتلرده یشایان دینداشلرک احوال اجتماعیه وترقیات فکریه لرندن خبردار اولمق ، مسلمانلر آره سنده کی رابطه اخوت و دینییه تقویه ایتک ، خلاصه مسلمانلری بربرینه طانتدیرمق اوزره ؛ برچوق مصرف اختیاریله ؛ مرکز خلافتدن پک اوزاق بولنان بومملکتلره مخبرلر اعزامنه قرار ویرمشدر .

شرق و غرب لسانلرینه واقف ، علم و اقتداری ، ناموس و فضیلتی بتون ارباب مطبوعاتجه مسلم اولان و « س . م . ت » امضاسیله مفید مقاله لر نشر ایدن بصره لی سید محمد توفیق پک افندی اوکمزده کی هفته ایچنده هندستانه متوجهاً حرکت ایدیور . ایکی هفته یه قدر دیگر مخبرلرمن دخی ان شاء الله حرکت ایده جکلردر . بر قاق هفته صوکرار وارد اوله جق مکتوبلرده محترم قارئلرمنک عالم اسلام حقه پک مهم خبرلر اوقویه جقلرینی شیمیدین تأمین و تبشیر ایدرز . بو غایه مقدسه یولنده ارباب حمت و دیانتک مادی و معنوی مظاهرت و معاونتلرینه مظهر اوله جغمزه امین بولندیغمزدن ، مسلمانلره مسکون قطعات و ممالک سائر یه ده پیدرپی مخبرلر اعزامنه چالیشه جغز .

سائق وجدانیز (انما المؤمنون اخوة فاصالحوا بین اخیکم ...) فرمان جلیلدر . بز هیچ برفدا کاراقتدن چکینمیه جکمز کبی ، هر درنو مشکلاقی ده اقتحامه غیرت ایده جکمز . (انما المؤمنون ...) فرمان جلیلنه رام اولان هر مؤمنک ؛ سبیل الرشادک نشر و تعمیمنه غیرتله ؛ ماده و معناً مساعیمزه اشتراک ایده جکمه امنیتمز برکالدر . وهو الموفق والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

احرامه کیردی . ویدی که : بیت شریفه ایریشه بیلیر ایسم ، طواف ایدرم ، یوق ، مانع اولورلر ایسه خدییه سنه سنده پیغمبرک یادیغنی یابارم ، بو یوردیلر .

امام بخاری حضرتلرینک . سالم بن عبدالله دن روایتنه کوره عبدالله بن عمر حضرتلری « حجه کیدوبده احصار سیله حجنی ادایه مقتدر اوله میان کیمسه نك سنت سنیه پیغمبری به اقتداء - مقتدر اولدینی صورتده - طواف وسی ایله احرامدن چیقار ، قربانی کسر ، قربانلق بوله ماز ایسه اوروج طسوتار ؛ حجنی ده سنه آتیته ده ایفا ایدر . » بو یورلردی .

برده خاطرلرده در که بو بایده کعب بن عجره نك حدیث شریفی مرور ایتش ایدی : پیغمبر افدمنز ، محرم ایکن باشندن متاذی اولان ابن عجره یه صاچلریکی کسیدرده اوچ کون اوروج طوت ، یاخود آلتی فقیری طویور ، یاخود بر قویون ذبح ایدرسک ، بو یورمشلردی . ایشته بو حدیث شریفدن آیت کریمه ده معذرته مبنی محرمک حلقندن طولانی لازم کلن فدییه نك انواعندن معدود صومک اوچ کون اوروجدن ، صدقه نك آلتی فقیری اطعام ایلسکدن ونسکک ده بر قویون ذبح ایتمکدن عبارت اولدقاری آ کلاشیلیر .

حج ایلرینی ، حجک وقتنی بیان ضمنتده : « الحج اشهر معلومات » وائسای حجه « رفت » یعنی جماع و دواعیسنک ، « فسوق » یعنی حدود شرعیه دن خروجک ، جدال و مجادله نك ممنوعیتلرینی اعلان ایچون ده : « فمن فرض فیهن الحج فلا رفث ولا فسوق ولا جدال فی الحج » و برده حجاج کرامی افعال خیرییه ترغیب ایدن و وجوب حج ایچون زاد و راحله شرط اولدیغنی بیلدیرن :

« وما تفعلوا من خیر یعلمه الله - وتزودا فان خیر الزاد التقوی »

آیت کریمه سی نازل اولمشدر .

فِقْهُ رَوْفَتَاوِي

فقه و عبادات اسلامیه تاریخنده :

حج

۱۴

شروع اولسان حج و عمره نك بوتون مناسک و شرائطی ایله اکال و اتمامک لزومی بیان ضمنتده : « وآموا الحج والعمرة لله »

امر جلیلی وارد اولمشدر . برده احصار ، یاخود بومعذرته مبنی انسانای احرامده حلق ، یاخود تمتع سبیلرله لازم کلن دملرک (قربانلرک) صدقه و اوروجک نوع و کیفیتلرینی بیان ایدرک :

« فانما احصرتهم فما استیسر من الهدی ولا تحلقوا رؤسکم حتی یبلغ الهدی محله فمن کان منکم مریضاً اوبه اذی من رأسه ففدیة من صیام او صدقة او نسک فاذا امنتم فمن تمتع بالعمرة الی الحج فما استیسر من الهدی فمن لم یجد فصیام ثلاثة ايام فی الحج وسبعة اذا رجعتم تلك عشرة كاملة ذلك لمن لم یکن اهله حاضری المسجد الحرام واتقوا الله واعلموا ان الله شدید العقاب »

آیت کریمه سی نازل اولمشدر .

امام بخارینک حضرت نافعہ متصل اوله رق روایت ایتدیکی حدیث شریفده عبدالله بن عمر رضی الله عنهما حضرتلری ، (خلیفه عبدالله بن الزبیر اوزرینه حجاجک هجوم ایتدیکی) فته لی برسنده عمره نیتیه یوله چیقمش ایدی . فقط قارغه شه لقدن طولانی عمره سنک دوچار احصار اولمق احتمالی واردی . مع مافیہ ابن عمر ، عمره نیتیه

ابن عمر (رض) دیردی کہ :

« حج آیلری ، شوال ، ذوالقعدة ، ذوالحجته نك اون كونلردن عبارتدر . » ابن عباس حضرت عبداللہہ : « حج ایچون آنجق اشهر حجه احرامه کیریلر ، چونکه سنت بویله در » بویورلردی . پیغمبر افندمز ، صوکر ا حضرت ابوبکر ا صدیق ذی الحجته نك اونونجی کوننه مصادف برنجی نحر کوننی ده « یوم الحج الاکبر » نامیله یاد ایدرلردی . فخر کائنات افندمز حضرتلری عمره ایچون سنه نك بوتون آیلرنده احرامه کیریله بیله جگنی سویلرلردی .

امام بخارینك حضرت ابوهریره متصل اوله رق روایت ایتدیکی بر حدیث شریفده ، فخر کائنات افندمز : « رفث و فسوق ارتکاب ایتمه رك شویت معظمی حج ایدن کیمسه آناسنك طوغیردینی کونده کی کبی - کناهنسز - اولور . » بویوردیلر .

صحیح بخاریده مروی اولدیغنه کوره اهل یمین ، بز الله توکل ایدیورز دیه رك حاضرلقسز ، حوائج سفریه تدارك ایتمکسزین حج نیئیه یوله چیقارلر ، فقط مکه مکرمه یه کلنجه اوتیه برویه صوقوله رق تسأل ایتك مجبوریتده قالیورلردی . ایشته بونك اوزرینه « وتزودوا فان خیر الزاد التقوی » آیت کریمه سی نازل اولمشدر .

حضرت الله حج ائناسنده ممنوع ومحضور اولان شیلرك بعضلرینی بیلدیرمك ایچون ابتدا :

« يا ايها الذين امنوا ليلونكم الله بشي من الصيد تناله ايدكم ورماحكم ليعلم الله من يخافه بالغيب فمن اعتدى بعد ذلك فله عذاب اليم » ايت کریمه سیله مقدمه یابدقندن ، احرام حالده بویوک کوچوک شكارك صیدندن امتناع ، مخافة اللهك دلیلی کبی تلقی اولنه رق بوکا کوره مطیع ایله عاصی يك دیکرندن تمیز ایده جگنی بیاندن صوکر ا : « يا ايها الذين امنوا لا تقتلوا الصيد و انتم حرم ومن قتله منكم متعمدا فجزائه مثل ما قتل من النعم يحكم به ذوا عدل منكم هدياً بالغ الكعبة او كفارة طعام مساكين او عدل ذلك صياماً ليدوق وبال امره عفا الله عما سلف ومن عاد فنتقمهم الله منه والله عزيز ذو انتقام »

بویورلور . بو آیت کریمه محرمك قتل صید ایله سی جهتی فعلی نهی ایدیور . برده قتل صیدی ارتکاب ایدنلر بولئورسه ، جزا اولق اوزره قتل ایتدکلری حیوانك مثانی تدارك ایده رك ذبح ، یاخود مسکینلری طویورملری ، یاخود اوروج طوتملری لزومنی بیلدیرلور .

فخر کائنات افندمز حضرتلری آو حیوانلرینك قتلندن منع ایدر و قتل ایدیلدیکی صورتده نظیریه تضمین ایتك لازم کلیر . بویورلردی . ابن عباس رضی الله عنهما دیرکه : « ... فجزائه مثل ما قتل من النعم ... » آیت کریمه سی نازل اولدقندن صکر ا پیغمبر افندمز : « صیرتلانه قوچك ، کییکه قویونك ، طاوشانه دیشی کچینك ، عرب طاوشانینه

دورت آیلق دیشی کچی یاوروسنك مثیل ونظیر اوله بیله جکلرینی بیان بویورلردی .

فخر کائنات افندمز حضرتلری محرمك آو اتی یمینی منع ایدر . یالکیز آو ، بالذات ، یاخود بالواسطه مانعلی بولنقسزین آولانمش ایسه بونك اتی یمیکده بر بآس اولدیغنی درمیان ایدرلردی . حضرت انسك روایت ایتدیکنه کوره بر حج سفری ائناسنده رسول اکرم افندمز آو اتی تقدیم اولئدی . اول حضرتده قبول ایتمه رك اتی رد ایتمش ایدی .

فقط اتی تقدیم ایدن کیمسه نك یوزنده برتغیر کورولنجه : جناب رسالت ، محرم اولدیغنی سویلیه رك اعتذار ایله ، حلال اولانلره یدیرمسی توصیه بویوردیلر .

ابن عباس رضی الله عنهما کو کرچین ایچون شاة لازم کلیر دیرلردی . حضرت عمر کو کرچین اولدیرنلرك ، تصدق ایتلریله حکم ایدردی . رسالت مآب افندمز حضرتلری آو اتی حقند سؤال ایدن - محرم - لره آولانمش ایچون سزك طرفدن دلالت ، یاخود امر ایدلیمی ؟ دیر ، « یوق ... » جوابی آلیسه : بیه بیلیرسکز ، زیرا اولری کندی طرفکزدن یاخود - اشارت وامریکزله - سزك ایچون آولانمادقچه محرم اولدیغکز حالده حلال اولور . بویورلردی .

جناب الله ، حج شریفك فضل و شرفنه اشارت ضمننده نبی محترمی حضرت خلیلك بنای کعبه یی متعاقب ناسی حج وزیارتده دعوت ایله مأمور اولمش و برده ناسكده اطراف شتادن ، اوزاقلردن ، پیاده ، رکیان اوله رق شودعوته اجابت ایده جکلری حقنده وعد بویوردقلرینی حکایة :

« واذن فی الناس فی الحج یأتوک رجلاً وعلی کل ضامر یأتین من کل فج عمیق »

دیور . هله حج شریفك اجتماعی ، حیاتی ، سیاسی ... منافع دنیویه یی ، حضرت اللهك ذکر ، مساکین و فقرانك اطعامی کبی منافع اخرویه یی احتوا ایتسیله فضیلت و شرافتک یوکسلکلرینی بیلدیرمك ایچون :

« ليشهدوا منافع لهم و یذكروا اسم الله فی ايام معلومات علی مارزقهم من بهیمة الانعام فكلوا منها واطعموا البائس الفقیر » بویورلشدر . برده بوتون مناسك حج ا کمال ایدیله رك احرامدن چیقدقندن صوکر ا بییق ، طرناق و سائر فضله لقلرك ازاله سی ، نذرلری وار ایسه ایفا ایدیلسنی ، بوتون بولردندن ده صوکر ا ارکان حجدن اولان طواف زیارتك اجراسنی امر ایده رك :

« ثم لیقضوا تفهم و لیوفوا نذورهم و لیطوفوا بالیت العتیق » اواصر جلیله سی نزول ایتشدر .

رسالت مآب افندمز حضرتلری ، محرم اولانلره کوملك ، صاریق ، برنس ،

بولوناجنی اولویته ثابت اولور . نسطوریلرک علوم عیسویه نك حقیقی وارثلری اولدینی تسلیم ایدیلنجه علامات پیغمبری یهده واقف اولاجقلری و بوکا منتظر بولوناجقلری طبعیدر .

۲ - بوده مسلماتنددرکه اسکیدن انسانلر ، کچمشارله دکل ، دائما کله جکلرله اوغراشیرلردی . باقالم کیم نه کشف ایتش ، کیمک دیدیکی چیقور ، دیه امور مستقبله دن خبر ویرمک اوللری عادتاً مودا حکمنی آلمشدی . حکمدارلر یاباجقلری هر شیئی منجملره دانیشمه دن یامازلر ایدی . کهنه ، سحره یك چوقدی . بوده تاریخلرله نابتدر . بعثت زماننده عموم افکارده برپیغمبرک ورودینه انتظار وار ایدی . (بومسئله لرده ایلری ده ایضاح واثبات اولنه جقدر) بحیراده دخی بویه برمرق بولونماسی استبعاد ایدیله من .

۳ - بحیرانک کاروان خلقدن اون ایکی یاشنده برچوجنی مجلس صحبتته چاغیرمه سی دلالت ایدرکه حضرت پیغمبرده - هر نه صورتله اولورسه اولسون - هر حالده بر طاقم خوارق کورمش اولاجقدر .

۴ - شامه کبتمک اوزره یوله چیقان برکاروانک شامه کیرمه دن عودت ایتمه سی یوله هر حالده فوق العاده بروقه نك حدوشنه دلالت ایدر .

۵ - ملاقاتک - ینه نه صورتله اولورسه اولسون - چوق زمان دوام ایتمه دیکی ده اکلایلیر . چونکه تجارت ایچون یوله چیقان برکاروان چوق زمانلر قالامازدی ، امور تجاریه ده وقتک قیمتی اسکیدن ده تقدیر اولونماز دکلدی .

۶ - حضرت پیغمبری ده اوراده بر اقامازلردی ، چونکه هم اوافق برچوجق ایدی ، هم ده ابی طالب حضرت پیغمبری چوق سوردی ، برادر زاده سنی یانندن آیروب برپاپاسه بر اقامسی احتمال داخلنده دکلدی .

۷ - تاریخ و کتب سیرله ده نابتدر . برنجی مقاله مزده بیسان ایتدیکمزکی بویه برروایت تاریخلرده اصلا موجود دکلدی . چونکه فخر عالم افندیمنک کونی کونه ترجمه حال سعادت اشتالری تحریر ایدلمشدر . تا دوغدینی کوندن آخرتی تشریفلرینه قدر نه صورتله عمر کذار اولدقلری مقید اولدینی کی ، فعل رسوله تبعیتی اعزم مقاصد عد ایدن اصحاب کرام ، فخر عالمک کیجه لرک نه صورتله کچیردیکنی ، نه صورتله یاندیغنی ، ناصل غسل ایتدیکنی الاوافق تفرعانه وارنجیه قدر هر فعلی تحقیق و تدقیق ایله اونلره تبعیت ایدرلر و او تبعیتی کندیلرینه شرف بیلیرلردی . بوتدقیقات بعدالنبوه اولدینی کی قبل النبوه دخی اول افضل مخلوقاتک هر حال وشانی بلا انقطاع مکملأ یازلمشدر . والده سندن نه زمان دوغدینی ، حتی دوغارکن نه کی خوارق ظهور ایتدیکنی ، هانکی سوت والده لرده نه قدر مدتلرله امزیرلیدیکی ، چوجقلنک کنجکلنک بعثته قدر ناصل کچدیکنی ، زمرلری سیاحت ایدوب ، کیملرله کوروشدیکنی و نه صحبت ایتدیکنی ، نه قدر آت ، قیلیچ ، زره ، مزراق

دون ، زعفرانی ورس (بر نوع بویالی اوت) لی البسه ، مست کیمه یکنز دیر ، فقط آیقلره کیله جک احرام باشقلری بولندیغنی صورتده مستلرک قولنجلرینی طویق آلتلرندن کسه رک کیله بیله جکنی سوبلرلردی . رسول اکرم افدمن حضرتلری احرامده بولسان قادینلری یوزلرینه پرده اصمه لرندن ، اللرینه الدیون ، اوزرلرینه زعفرانی ورسملی اثواب کیمکدن منع ایدر ، احرامدن چیقنجه هر سودکلی اثواب کیمه بیله جکلرینی بیلدیرلردی .

ام المؤمنین حضرت عایشه دیرکه : بر حج سفری ائناسنده ، بز محرم اوله رق رسول اکرمک معیتده بولنیوردق . کلوب کچمکده بولنان رکبان یانمز یاقلاشنجه پیغمبر بریمزک فراجه سنی آله رق یوزلرمنه قاپایورلدی . آنلر بز دن اوزاقلاشنجه یوزلرمنی آچاردق ..

پیغمبر افدمن ، بیلیمیه رک کوملکنی چیقارمکن احرام ایدنلره صویونلرینی تنیه ایدر ، فقط فدیله امر ایتزلردی .

علیه الصلاة والسلام افدمن ایجابنه کوره مثلاً حرارتدن طولانی کولکه لیمکه مساعده ایدرده ، باشک اورتیلیمه سنی جائز کورمزلردی . بنی محترم افدمن حضرتلری بر معذرت بولنما دجه محرمک سلاح طاقینماسنی منع بویورلردی ..

حلیم ثابت

مدافعات دینیہ

اسلامیت حقنده

هکدک مکالمسی مناسبتیه (تعلیم نبی) ادعائیه ربه

— ۵ —

۱ - کتب مقدسه ده ، انجیل شریفده فخر عالم افندیمنک علاماتی بیان اولوندینی محققدر . شیمدیکی انجیللرده بیله حالا موجوددر . انجیل یوحنا نك ۱۴ ، ۱۵ ، ۱۶ نجی بابلرنده بیان اولونان حضرت عیسانک : « بندن صوکره فارقلیط [تعبیر یونانیسی پاراقلیتوس ، دها دوغروسی (بریقلیتوس) که معناسی احمد اسم شریفنه معادلدر] کله جکدر اوکا اتباع ایدیکز » قول شریفی ذی حیات بر شاهد عادلدر . کذا توراتلرده بر قور تاریخی کله جکی ده مصر حدر . زبورده اعمال رسللرده بشار محمدیه بیان ایدلمشدر . نسطوریلرک ایسه حضرت عیسانک علومنه واقف بولوندقلری مناظرلرمنک بیاناتی ایله اولجه نابت اولدی . حال حاضرده موجود اولمایان انجیلده کیم بیلیر دها نیجه تفصیلات موجود ایدی ، یونتوله یونتوله بو قدر قالان انجیللرده اوصاف وعلامات پیغمبری موجود اولونجه اصل انجیلده دها زیاده